

13.4.2010

Ympäristöministeriö
kirjaamo.ym@ymparisto.fi

Dnro YM036:00/2007

JÄLKI-työryhmän ehdotus uudeksi jätelaiksi

Lausunnonantajasta

Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry kokoaa yhteen kiinteistöjen ja infrastruktuurin omistaja-, rakennuttaja-, käyttäjä-, sijoittaja- ja palveluntuottajaorganisaatiot. RAKLI toimii kiinteistö- ja rakentamisalan vaikuttajana, kehittäjänä, ammattilaisten verkottajana sekä tiedon tuottajana.

Yleistä

Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry ei ole mukana jätelain valmistelussa, eikä meiltä myöskään ole pyydetty virallista lausuntoa työryhmän mietinnöstä. Pidämme tätä valitettavana, sillä jäsenkuntaamme kuuluu laajasti ammattimaisia kiinteistönomistajia ja käyttäjiä sekä näihin liittyvien palvelujen tarjoajia. Jätelaille asetetaan velvoitteita jäsenkunnallemme, joten toivomme, että tulemme paremmin huomioiduksi lain jatkovalmistelussa.

Pidämme Suomen Kiinteistöliiton tapaan valitettavana sitä, että työryhmä ei ole päässyt lähellekään yksimieleistä näkemystä siitä suunnasta, mihin jätelainsäädäntöämme on kehitettävä. Lukuisat eriävät mielipiteet kertovat, että valmistelua on jatkettava, jotta laajempi yhteisymmärrys lain tavoitteista ja sen sisällöstä saadaan aikaan.

RAKLIn toiveet uudelle jätelaille ovat samansuuntaisia kuin Kiinteistöliitonkin. Toivomme, että uutta lakia valmistellessa pidetään mielessä perustuslain perusoikeudet ja -vastuut, jätteen haltijan disponointioikeuden säilyttäminen ja

13.4.2010

turvaaminen, sekä otetaan huomioon olemassa oleva ja kehittyvä palvelutarjonta ja varmistetaan edellytykset ympäristöliiketoiminnalle.

Kunnan vastuulla olevan jätteen kuljetuksen järjestäminen

Työryhmän ehdotukseen kunnan vastuulla olevien jätteiden kuljetuksen järjestämisestä on sisällytetty kaksi toisiinsa nähden vaihtoehtoista sääntelymallia.

Vaihtoehdossa 1 kunnan oikeus olla järjestämättä jätteen kuljetusta rajoitettaisiin vain säännöksessä erikseen mainittuihin jätteisiin (sako- ja umpikaivoliete, suurikokoinen tai muu erityistä kuljetusjärjestelyä vaativa jäte). Jätteen kuljettaja veloitettaisiin antamaan säännöksessä luetellut tiedot jätteen kuljetuksesta kunnan jätehuoltoviranomaiselle kalenterivuositain.

Vaihtoehdossa 2 kunnan oikeus koskisi kaikkia lain 22 §:n nojalla sen järjestämisvastuulle kuuluvia jätteitä. Jätteen kuljettaja veloitettaisiin antamaan säännöksessä luetellut tiedot jätteen kuljetuksesta kunnan jätehuoltoviranomaiselle neljännesvuositain.

Vaihtoehdon 1 mukaan kunta ei siis enää voisi sallia kiinteistön haltijalle mahdollisuutta itse tilata jätteen kuljetuspalvelu suoraan kuljetusyrittäjältä, muutoin kuin laissa erikseen mainittujen jätteiden osalta. Vaihtoehto 2 vastaa nykytilannetta, jossa kunta voi antaa kiinteistön haltijalle mahdollisuuden kilpailuttaa itse jätekuljetuksensa.

Mielestämme nykyinen ns. sopimusperusteinen jätteenkuljetus on perustellumpi toimintatapa. Emme pidä tarkoituksenmukaisena sitä, että ne kunnat, joissa jätteenkuljetus on tällä hetkellä järjestetty sopimusperusteisesti, pakotettaisiin tästä luopumaan. Näin voidaan paremmin huomioida jätehuollon paikallinen ja seudullinen luonne.

13.4.2010

Tuottajavastuu

Työryhmä ehdottaa olennaisia muutoksia tuottajavastuuseen. Pidämme kuitenkin tärkeänä, etteivät ehdotetut muutokset aiheuta kiinteistönomistajille ja käyttäjille kohtuuttomia kustannuksia. Lisäksi tulee edelleen harkita, miten myös tässä yhteydessä voitaisiin paremmin hyödyntää jo olemassa olevat ja suunnitellut vastaanottopaikat, jotka ovat kuluttajien näkökulmasta helposti saavutettavissa.

Jätteen disponointioikeus

Käsitys jätteen luonteesta on vuosien kuluessa muuttunut radikaalisti. Jätteinä pidettävillä materiaaleilla on jatkossa entistä enemmän raaka-aineen luonne ja ne omaavat siten myös jälleenmyyntiarvon. Lähtökohtana tulisi olla, että jätteen haltijalla, esimerkiksi kiinteistönomistajalla, on mahdollisuus luovuttaa asianmukaisesti kerätty materiaali periaatteessa kenelle hyvänsä ao. jätteen kuljetukseen ja käsittelyyn oikeutetulle toimijalle, eikä pakotettaisi luovuttamaan jätettä kunnan järjestämään käsittelyyn. Hyödyntämiskelpoiselle jätteelle voi näin syntyä markkinat, mitä voidaan pitää myös kestäväen kehityksen kannalta suotavana kehityssuuntana.

Jättemaksut

Työryhmän ehdotuksen mukaan jättemaksuun voidaan tarvittaessa sisällyttää jätteenkäsittelymaksun lisäksi myös perusmaksu, jolla katettaisiin hyödynnettävän jätteen tai vaarallisen jätteen alueellisten vastaanottopaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta ja niihin kerättyjen jätteiden jätehuollosta, jäteneuvonnasta sekä muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvat kustannukset. Mielestämme tällaiseen kaikilta kiinteistöiltä kannettavaan perusmaksuun ole tarvetta, vaan esimerkiksi vaarallisen jätteen käsittelystä aiheutuvat kustannukset voidaan kattaa jätteenkäsittelymaksulla.

13.4.2010

Veronluonteiset perusmaksut eivät motivoi jätehuollon kannalta ympäristöä säästävään toimintaan. Maksuja tulisi mielestämme kehittää suuntaan, joka nykyistä paremmin kannustaisi jätelain peruslähtökohdan mukaiseen toimintaan eli jätteen synnyn ehkäisyyn, kierrättämiseen ja jätteen hyödyntämiseen.

Lopuksi

RAKLI toivoo, että jätehuollon ja sitä kokevan lainsäädännön kehittämiseen otettaisiin kiinteistöjen omistajia, haltijoita ja käyttäjiä edustavat tahot nykyistä paremmin mukaan. Näin saataisiin kaikki yhdyskuntien jätehuollon keskeiset asiakkaat mukaan valmisteluun ja päätöksentekoon. RAKLI tekee mielellään yhteistyötä jätehuollon kehittämiseksi ympäristöministeriön kanssa.

Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry

Helena Kinnunen
toimitusjohtaja